

Test av sikten till drevvjakt

KIKARSIKTEN Intresset för variabla lågförstorande kikarsikten har ökat enormt på senare år. Svensk Jakt har testat en del av utbudet i mellanpris- och premium-klassen av typen 1-6x24-sikten.

TEXT & FOTO
MATTIAS LILJA
Bjärrydsvägen 429,
294 93 Sölvesborg
Tel 076-135 89 45,
mattias.lilja@svenskjakt.se

I dag är det fler och fler som inte nöjer sig med att bara ha en studsare och ett allroundsikte. Trenden är istället att ha en studsare med ett ljusstarkt och högförstorande sikte till bockjakt och vildsvinsvak, och en annan studsare med sikte lämpat för drevvjakt. Ett alternativ till detta är förstås att ha två sikten med snabbfästen till ett vapen.

För många är det givna valet av drevjaksikte ett rödpunktsikte. En vanlig fråga till vapenredaktionen är om man kan ersätta ett rödpunktsikte med ett lågförstorande kikarsikte.

Svaret är både ja och nej. Den stora finessen med Aimpoint är att siktet är så gott som parallaxfritt. Detta har man uppnått med en teknisk lösning som gör att oavsett var i siktestuben ögat hittar den röda siktpunkten, så är den parallell med vapnets pipa.

Snabba lägen och korta håll

Man är inte heller beroende av att alltid få rätt ögonavstånd. I snabba lägen och på kortare håll kan man till och med skjuta med stängt frontlock på siktet och ändå få ett acceptabelt träffläge.

Ett kikarsikte fungerar inte på

samma sätt. Här måste ögat centrera riktmedlet genom siktets optik. Om inte ögat är mer eller mindre centrerat så är inte heller riktmedlet parallellt med pipan.

Med ett belyst kikarsikte kan man alltså inte skjuta med stängt frontlock och bara rikta med den belysta punkten. Målet ses med "fel" öga men punkten riktas med siktögat. För en högerskytt betyder detta oftast att man träffar lågt höger. Läs mer i Svensk Jakt nr 1/2014.

Ett rödpunktsikte är inte "all-round" i alla lägen. Mot små mål på längre håll upplever man siktpunkt-

en som grov. Har man brytningsfel på ögonen, kan man också ha svårt att skjuta med rödpunktsikten eftersom man hela tiden upplever sig se två siktpunkter.

Många föredrar därför att använda ett lågförstorande kikarsikte till drevjakten. Sikten i klassen 1,25–4x24 har funnits länge på marknaden. Dessa är ganska billiga men har två påtagliga nackdelar. Dels förstorar de bilden en aning, vilket många upplever som störande vid snabba skott, dels är fyra gångers förstoring inte särskilt mycket för lugna skott på längre håll.

Sämre optikkvalitet

Storsäljare i dag är istället sikten med ungefär 1–6 gångers förstoring. Visst finns sikten med ännu större förstoringväxel än så, men kvaliteten på optiken brukar då vara sämre.

Detta bekräftas även i vårt test där bara ett fåtal sikten får högsta optiska betyg på lägsta och högsta förstoring – medan alla presterar bra på tre gångers förstoring.

En finess med sikten som har 1

som lägsta förstoring är att de visar just 1. Det ska vara som att titta genom ett fönster, alltså varken med förstord eller förminskad bild.

Om okularet inte är tillräckligt utskruvat (skruva mot +) är det vanligt att man får en aning förminskad bild genom siktet. Inte sällan upplever man siktet vara 0,9 istället för 1. Mot ett litet mål som en räv på styvt hagelhåll kan bara denna lilla förminskning förändra hur man upplever situationen.

Objektivet ska justeras så att både riktmedel och siktoobjekt är skarpa på det aktuella avståndet. Använd gärna en förstoring i siktets mittspann. Vrid sedan ner förstoringen till 1 och kolla så att bilden genom siktet är 1, justera annars objektivet igen.

Så här gjorde vi testet

Siktenas belysning har vi testat i starkt solljus. Tyvärr fanns ingen snö vid testet, men solsken mot snö ställer stora krav på stark belysning. Här fann vi flera sikten som inte skulle klara kombinationen snö och sol.

Detta är knappast någon siktestyp

man använder till vaktjakt men en passkytt kan i en eftersökssituation bli sittande till skymningen och då ska siktet fungera. Även här föll några sikten ifrån.

Flera av siktena finns att få med en uppsjö olika riktmedel och ett jämförande test av just riktmedlen i testsiktena kändes inte relevant. Dock är rådet att välja ett riktmedel som även har hårkors. Har man ett sikte med enbart belyst punkt är man helt beroende av att belysningen fungerar som den ska.

Tappar skärpa och kontrast

Den optiska kvaliteten har vi studerat mot syntesttavlor på varierade avstånd, varierat ljus och på varierade förstoringar. På lägsta förstoring visar några lite kantoskärpa, men inget som egentligen stör. På tre gångers förstoring presterar alla sikten väl medan några sikten inte helt oväntat tappar lite skärpa och kontrast på högsta förstoring. Optiskt sett är de testade siktena relativt jämna med en hög kvalitet.

Ergonomin har vi bedömt genom att titta på riktmedelsjustering, förstoringsvred och hur man styr belysningen av riktmedlet. Den sistnämnda visar störst variation och man har valt, i vårt tycke, olika bra lösningar på detta.

Vinnare av testet

Vinnare av testet är Swarovski X6i 1–6x24. Optiskt är detta sikte i toppklass. Siktet är lätt, tuben är ganska lång vilket gör den lättmonterad och belysningen fungerar bra under alla ljusförhållanden. Reglagen till belysningen är den enda punkt som inte får full pott i testet.

Av de billigare siktena sticker Ultimax 1–6x24 ut som vinnare. Kanske inte bäst på alla punkter, men höga betyg rakt igenom. Ett minus dock för att belysningen saknar automatisk avstängning.

Märket Ultimax är tämligen okänt men tillverkas på samma fabrik som Nightforce i Japan – vilket borde borge för kvaliteten.

Största besvikelsen i testet är Schmidt&Bender Exos 1–8x24. Tillverkaren brukar producera sikten av mycket hög kvalitet, men frågan är om man inte gått för långt med hela 8 gångers förstoringväxel? Optiskt är i alla fall inte detta sikte riktigt vad S&B brukar leverera. «

VINNARE

Vinnare av testet är Swarovski X6i 1–6x24. Optiskt är detta sikte i toppklass.

Många jägare väljer ett rödpunktsikte till drevjakten. Men det har sina begränsningar vid längre skotthåll.

i BETYG

Betyg 1-5 har satts på respektive siktes ergonomi, belysning och optik.

Delta Titanium 1-5,8x24

Kahles Helia5 1-5x24i

Leica Magnus 1-6,3x24

Minox ZE5i 1-5x24

Leverantör	Astro Sweden	Lightforce	Morehouse (Danmark)	Astro Sweden
Cirka pris i kronor	8 000	16 000	17 000	9 600
Garanti	10 år	11 år optik 2 år elektronik	10 år	30 år om produkten registreras hos tillverkaren
Vikt	490 gram	480 gram	545 gram	495 gram
Belysning stängs av automatiskt	Nej	Ja	Ja	Nej
Belysning i starkt solljus	2 En aning svag belysning som inte räcker till i starkt ljus.	4 Stark och bra belysning. Test-siktets punkt blöder en aning vilket drar ner betyget till 4.	5 Distinkt och väl definierad punkt som går att ställa upp rejält i intensitet.	4 Stark belysning som fungerar bra i starkt ljus.
Belysning i skymning	4 Går att ställa ner till låg intensitet. Distinkt punkt.	3,5 Aningen stark punkt. Att punkten blöder stör mycket i skymning.	5 Mycket bra i skymning. Bäst i testet.	1 Inte användbar i skymning. Punkten lyser alldeles för starkt.
Optik vid förstoring 1x	3 Något oskarp i kanterna men mycket bra i mitten.	4 Mycket bra skärpa men ger en aning förminskad bild trots rätt justerad dioptri.	3 Okej skärpa men ger en aning förminskad bild trots rätt justerad dioptri.	3 Okej skärpa men ger en aning förminskad bild trots rätt justerad dioptri.
Optik vid förstoring 3x	4 Mycket skarp över nästan hela bilden. En aning kantoskärpa men den stör inte.	5 Skarp och kontrastfull. Bra färger. Toppklass.	5 Mycket skarp med bra färger och kontrast.	5 Imponerande skarp med bra färger och kontrast.
Optik vid högsta förstoring	3,5 Tappar lite av stunsen i skärpa, färger och kontrast.	5 Riktigt bra skärpa även på högsta förstoring. Bra färger och kontrast.	4,5 Tappar en liten gnutta av skärpan men presterar ändå bra.	4 Skarp men siktet blir känsligt för feljusterat okular.
Ergonomi förstoringsvred, inskjutning	4 Definierade klick vid inskjutning och bra vred.	5 Bra klick vid inskjutning. Något trögt vred till förstoringen.	3 Inga distinkta klick vid inskjutning. Trögt vred till förstoringen.	3,5 Något odistinkta klick vid inskjutning men bra vred till förstoringen.
Ergonomi belysning	4 11 lägen genom vred med avstängning mellan varje. Bra.	4 Steglöst vred med ett väl definierat avstängningsläge.	3 Belysningsdelen är väl skrymmande och lösningen med tiltknappen för styrkan gillas inte av testpatrullen.	2 11 lägen genom vred. Nolläge mellan varje läge. Dåligt definierade lägen, ratten kan hamna mittemellan, vilket drar ner betyget.
Slutbetyg och summering	24,5 Ett okej sikte som dock inte lämpar sig för den som jagar i solsken mot snö.	30,5 På det hela taget ett riktigt bra sikte ur premiumklassen.	28,5 Ett sikte som blandar och ger. Bra optik men vissa ergonomiska lösningar känns konstiga.	22,5 Ett okej sikte för dagjakt men fungerar inte i skymning med belysningen påslagen.

Vortex Razor HD 1-6x24
Swarovski X6i 1-6x24
Ultimax 1-6x24
Vixen 1-6x24
Schmidt&Bender Exos 1-8x24

	Lightforce	Swarovski Nordic	Astro Sweden	Astro Sweden	Jaguargruppen
	12 800	18 500	8 400	9 500	20 000
	Livstid	10 år	10 år	30 år	10 år
	720 gram	455 gram	455 gram	520 gram	565 gram
	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja
	3 En aning svag punkt i starkt ljus.	5 Bra belysning med en väl definierad punkt. Styrkan räcker väl till.	4 Styrkan i belysningen räcker väl till.	2 Lite för svag belysning i starkt ljus. Liten punkt.	3 Bra belysning men punkten är väl liten för snabba skott på kort håll.
	3,5 Något stark punkt men väl definierad.	5 Fungerar utmärkt i skymning.	3,5 Siktpunkten går att ställa ner fullt tillräckligt, men punkten blöder en aning.	3 Intensiteten går att ställa ner fullt tillräckligt men punkten blöder en aning.	4 Fungerar bra i skymning men väl liten punkt.
	4 Skarp över nästan hela siktbilden. Endast en liten del av ytterkanten visar viss oskärpa.	5 Mycket bra skärpa över hela synfältet.	4 Något oskarp i yttersta kanten. Bra skärpa i övriga delar av bilden.	3 Något oskarp i yttre kanten men mycket bra i mitten.	4 Mycket bra skärpa över nästan hela bilden. Endast den allra yttersta delen av bilden visar skärpesläpp.
	5 Skarp i hela siktbilden med bra kontrast och färgåtergivning.	5 Otroligt skarp med bra färger och kontrast.	5 Skarp över hela siktbilden med bra kontrast och färgåtergivning.	5 Mycket bra skärpa, kontrast och färgåtergivning.	4,5 Mycket skarp men med en gnutta oskärpa i yttre kanten som drar ner betyget lite.
	4,5 Skarp men tappar lite av stunsen i kontrast och färger.	5 Även på högsta förstoring är detta sikte på topp.	4,5 Tappar bara en gnutta skärpa. I övrigt bra.	4 Tappar en liten aning i skärpa men bra i övrigt.	4 Vid åtta gångers förstoring tappar siktet lite skärpa men är ändå mycket bra.
	4,5 Extremt rejäla rattar till inskjutning med distinkta klick. Aningen trögt förstöringsvred drar ner betyget en aning. Andas gedigen kvalitet.	5 Bra inskjutningsrattar och vred till förstoringen. Plus för extrabatteriet till belysningen i skyddslocket till sidjusteringen.	4 Distinkta klick men aningen lätttrubbade vred till inskjutning. Bra förstöringsvred som går lagom tungt.	4 Stora och rejäla inskjutningsrattar med bra klick. Aningen trögt vred till förstoringen.	3,5 Inskjutningsrattar med bra klick. Mycket trög ratt till förstoringen drar ner betyget.
	5 Gedigen ratt med 11 lägen. Avstängningsläge mellan varje läge. Ratten går även att låsa för att undvika oavsiktlig lägesändring. Mycket gedigen och bäst i testet.	3,5 Funktionsknapparna kräver viss tillvänjning och är lite pilliga men funktionen är bra.	4 11 lägen genom vred med nolläge mellan varje. Fungerar bra.	3,5 10 lägen angivna på ratten men egentligen är den steglös med ett nolläge. Okej funktion.	3,5 11 lägen. För att stänga av belysningen måste man vrida hela vägen tillbaka till 0.
	29,5 Mycket gediget sikte som andas militärt bruk. Bra optiskt men kunde haft större skillnad mellan högsta och lägsta belysning. Tungt sikte med generös garanti.	33,5 Förhandsfavoriten var inte helt oväntat bäst i testet. Ett valgjort sikte med mycket bra optik. Generation 1 av Z6-serien var bra och generation 2 har visat sig vara ännu bättre.	29 Okänt märke som imponerar. Bäst i testet av siktena under 10 000 kronor. Testet avser generation 2 av siktet. Generation 1, som också finns i handeln, är billigare - och sämre.	24,5 Ett riktigt bra sikte som bara kommer till korta i riktigt starkt ljus med aningen liten punkt och svag belysning. Generös garanti.	26,5 Siktet har varit omtalat länge men när det nu kommit hade vi förväntat oss mer. Den stora förstöringsväxeln drar ner optisk kvalitet men i övrigt valgjort.